

Maandoverzichten Walvisstrandingen 2010

Auteur G. Keijl

Maandoverzicht januari 2010

Woensdag, 3 februari 2010

In januari zijn slechts 13 bruinvissen gestrand, wat opvallend weinig is vergeleken met de 34 van de maand ervoor, of met de 33 van januari 2009. Ook in januari 2005-2007 waren de aantallen veel hoger, maar in januari 2008 strandden slechts acht bruinvissen. Bruinvissen in januari 2010 zijn gemeld van Texel (7), de vastelandkust van Noord-Holland (2) en Zuid-Holland (4). Er zijn geen andere walvisachtigen gemeld.

Maandoverzicht februari 2010

Woensdag, 3 maart 2010

Ook in februari lag het aantal strandingen lager dan in 2009: 24 stuks (tegenover 57 in februari 2009). Normaal gesproken heeft januari het laagste aantal strandingen en stijgt het weer in februari. Wat dat betreft is 2010 geen uitzondering. Meldingen werden dit keer ontvangen van Zeeland/Zuid-Hollandse eilanden (4), Zuid-Holland (6), Noord-Holland (8), Texel (2) en Ameland (4). Bijzonder was een vers vrouwtje witsnuitdolfijn, dat op 16 februari op Neeltje Jans werd gevonden. Dankzij een soepele samenwerking kon het dier direct voor sectie naar Utrecht. Er is nog geen officiële uitslag van de sectie ontvangen, maar wel is bekend dat het dier sterk vermagerd was.

Maandoverzicht maart 2010

Dinsdag, 6 april 2010

Over maart zijn tot nog toe 68 strandingen ontvangen. Dat is duidelijk meer dan in februari 2009, toen er 47 dieren zijn gestrand. Het waren er deze maand meer dan twee keer zo veel als in februari van dit jaar. De meeste bruinvissen zijn dit keer gevonden op de vastelandskust van Noord-Holland (9), op de voet gevolgd door de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden (8) en de Zuid-Hollandse vastelandskust (8). De Waddeneilanden bleven qua aantal achter, maar dat is wat vertekend omdat veel meldingen uit die regio nog moeten binnenkomen. Op dit moment staat de teller voor Texel en Ameland op 5 en voor Terschelling op 4. Vlieland spant voor de Waddeneilanden de kroon, niet alleen qua aantal (7) maar vooral vanwege de levende gestreepte dolfijn, die op 31 maart aanspoelde! Dit is de negende gestreepte dolfijn voor ons land. De vorige strandde op 2 maart 2006 op Vlieland! Het dier is door toegewijde Vlielanders op drie kilometer ten noorden van het eiland weer in zee losgelaten. Het laatste nieuws over dit dier is dat hij op 4 april nog springend en wel vanaf Vlieland is waargenomen door Jan Koning (mededeling Folkert Janssens).

Gestreepte dolfin, gestrand op 31 maart 2010 op het Noordzeestrand van Vlieland. Foto Folkert Janssens

Maandoverzicht april 2010

Donderdag, 6 mei 2010

In april zijn 25 bruinvissen gestrand. Dat is nagenoeg gelijk aan het aprilgemiddelde sinds 2002, hoewel de schommelingen enorm zijn (april 2006 68, april 2008 13). Dit keer zat er niks leuks tussen de gestrande walvisachtigen. Bruinvissen zijn gemeld van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden (7 exemplaren), de vastelandskust van Zuid- (3) en Noord-Holland (5) en van de Waddeneilanden (9). Hooguit bijzonder was dit keer een bruinvis uit de haven van Termonterzijl.

Maandoverzicht mei 2010

Vrijdag, 4 juni 2010

Mei leverde 25 bruinvissen op, vrijwel evenveel als het meigemiddelde sinds 2002 (24). Het absolute meirecord viel in 2006 met maar liefst 58 bruinvissen, terwijl mei 2008 daar magertjes bij afstak met slechts 12 gemelde dieren. De vondsten van 2010 waren als volgt over het land verdeeld: Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden 9 exemplaren, vasteland van Zuid-Holland 5, Noord-Holland exclusief Texel 3, Waddeneilanden 6. Daarnaast zijn er bruinvissen gevonden op de Afsluitdijk (1) en in de Eemshaven (1). Rond 20 mei spoelde er op Engelsmanplaat een heuse bijzonderheid aan. Aanvankelijk werd aan een griend gedacht, nu lijkt, op grond van enkele verzamelde botten, de determinatie richting dwergvinvis te gaan. Het kadaver was rot en daarom moeilijk herkenbaar: zo ontbraken bijvoorbeeld kop, staartvin en rugvin. De bewakers hebben enkele botten verzameld, vast een vies karweitje. Aan de hand daarvan is determinatie mogelijk en

te zijner tijd zal daarom de soort op zeker kunnen worden gezet. De botten zullen worden toegevoegd aan de wetenschappelijke collectie van Naturalis.

Maandoverzicht juni 2010

Dinsdag, 6 juli 2010

In juni zijn 27 bijna of helemaal dode walvissen gemeld, iets meer dus dan het gemiddelde sinds 2002 (24). Alleen in juni 2006 (48) en juni 2009 (41) lagen de aantallen veel hoger. Na een traag begin, met erg weinig meldingen - slechts zeven in de eerste decade - ontstond er een eindspurt in de laatste decade met twaalf exemplaren. Een opmaat naar juli? De Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden waren goed voor (slechts) 4 bruinvissen, het vasteland van Zuid-Holland 7, Noord-Holland exclusief Texel (slechts!) 2 en de Wadden (maar liefst!) 11, waarvan 6 op Schiermonnikoog. Daarnaast is er een bruinvis gemeld bij Harlingen. Een op de kwelder bij Paesens gemelde dolfijn bleek na onderzoek ook een bruinvis te zijn. Spectaculair was natuurlijk de bijna-aangespoelde, nog levende orka (zie het bericht Voor het eerst in een halve eeuw!).

Maandoverzicht juli 2010

Woensdag, 4 augustus 2010

In totaal zijn in deze maand tot nog toe 33 bruinvissen gemeld, iets meer dan in juni en duidelijk meer dan het gemiddelde sinds 2002, dat op 27 staat. Alleen in juli 2009 (54 exemplaren) en 2007 (40) zijn er meer gemeld. De eind juni veronderstelde opmaat was dus goed voorzien. Op de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden zijn er 12 gemeld, langs de vastelandskust van Zuid- en Noord-Holland 14 en op de Wadden 7. Eén bruinvis is drijvend opgemerkt in het Marsdiep. Bijzondere vondst deze maand was de gewone spitsnuitdolfijn bij Egmond; zie daarvoor het bericht hieronder.

Maandoverzicht augustus 2010

Vrijdag, 3 september 2010

Zoals het aantal strandingen in juli dit jaar hoger was dan gemiddeld, zo was dit ook in augustus het geval: er zijn tot nog toe 55 strandingen geregistreerd, terwijl dit sinds 2002 gemiddeld op 40 lag. Alleen in 2005 (57) en 2006 (66) was het aantal meldingen hoger. Waarschijnlijk druppelen er nog wel enkele bruinvissen binnen. In hoeverre dit verband houdt met de het weer is nog niet duidelijk, maar de overmaat aan westelijke winden zal hieraan zeker debet geweest zijn.

Van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden zijn maar liefst 21 bruinvissen gemeld (waarvan 5 bij Westkapelle) en de vastelandskust van Zuid- en Noord-Holland 17. Van de Wadden zijn 16 exemplaren gemeld, maar uitsluitend van Texel, Vlieland en Ameland; dit aantal wordt dus nog zeker opgehoogd.

Geheel in de trend van dit jaar (in zes van de acht maanden spoelde iets anders aan dan een bruinvis) bracht ook augustus weer een bijzondere soort: de bulrug bij Katwijk. Zie daarvoor het bericht Vieze kledder blijkt bulrug.

Maandoverzicht september 2010

Dinsdag, 5 oktober 2010

September liet weer een aanzienlijk lager aantal strandingen zien dan de maanden ervoor, zoals in de voorgaande jaren gebruikelijk was: de teller is blijven steken op 27. Gemiddeld strandden er sinds 2002 in september ruim 24 walvissen, dus we zitten dit jaar nog steeds een fractie aan de

hoge kant. Feitelijk was de lage strandingsfrequentie al eind augustus ingezet. Van de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden zijn dit keer 10 kadavers gemeld, van de vastelandskust van Zuid- en Noord-Holland 7 en van de Wadden 10. Opnieuw dient vermeld te worden dat deze getallen voorlopig zijn; zo zijn helaas nog geen gegevens ontvangen van Terschelling en Schiermonnikoog, waar toch ook wel bruinvissen zullen zijn aangespoeld (vergelijk Texel en Vlieland beide 4, Ameland 1).

Bijzondere vondsten waren dit keer een witsnuit-/witflankdolfijn op Texel op 16e en een mogelijke griend op Rottumerplaat op de 4e. De juiste determinatie van de laatste komt nog wel rond, die van de eerste helaas niet meer, omdat het kadaver per ongeluk naar de destructie is vervoerd.

Maandoverzicht oktober 2010

Woensdag, 3 november 2010

In oktober zijn slechts zestien bruinvissen gestrand. Dit is veel minder dan het gemiddelde sinds 2002, dat op 22 ligt. Alleen in oktober 2002, 2003 en 2005 strandden er nog minder. Zeeland en de Zuid-Hollandse eilanden waren nu goed voor 3 bruinvissen, de vastelandskust van Zuid- en Noord-Holland voor 7 (waarvan slechts twee boven het Noordzeekanaal) en de Wadden voor 6. Er zijn dit keer geen bijzondere vondsten gemeld.

Maandoverzicht november 2010

Vrijdag, 3 december 2010

Ook in november strandden er weinig bruinvissen: slechts 18 zijn er gemeld. Dat is opnieuw iets onder het gemiddelde van 21, gemeten sinds 2002. Topjaren waren 2006 (33 exemplaren) en 2008 (32), maar kennelijk kan het aantal sterk schommelen, want in de tussenliggende jaren 2005 en 2007 zijn er eveneens 18 gemeld. Op de Zeeuwse eilanden zijn er 5 gevonden, in Zuid- en Noord-Holland 8 en op de Wadden 5. Er zijn geen andere soorten gevonden.

Maandoverzicht december 2010

Donderdag, 30 december 2010

Geheel in de lijn der verwachting zijn er in december nog iets minder bruinvissen gestrand dan in de maanden ervoor: er zijn er slechts 13 gemeld en dat ligt ruim onder het meerjarig gemiddelde van 21 sinds 2002. In december 2007 waren het er slechts 6; voor nog minder strandingen moeten we terug tot december 2002 met slechts 1 bruinvis. December 2009 was het beste jaar, met maar liefst 40 walvissen (waaronder drie witsnuiten). De vondsten leken dit keer heel eerlijk over de kust verdeeld: Zeeuwse eilanden 3, vasteland van Zuid- en Noord-Holland 4 en Wadden 6 (twee elk op Texel, Vlieland en Ameland). Ook dit keer zijn geen andere soorten gevonden (vergelijk 2009: 3 witsnuiten, 2006 1 witsnuit, 2005 3 witsnuiten en 2003 1 bultrug).